

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 03.04.2003.
Sayı : 49

10/59 - 1298

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Trakya Bölgemiz ve Edirne İlimizin tarımsal ekonomide önemli bir yer tutan Çeltik Ekimi ve Çeltik Üreticilerinin sorunlarının araştırılıp, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Rasim Çakır
Edirne Milletvekili
ve 20 Milletvekili

1. Rasim ÇAKIR- Edirne Mv.
2. Mehmet BOZTAŞ- Aydın Mv.
3. Enis TÛTÛNCÛ- Tekirdağ Mv.
4. Muharrem TOPRAK- İzmir Mv.
5. Muzaffer R. KURTULMUŞOĞLU- Ankara Mv.
6. Osman ÖZCAN- Antalya Mv.
7. Necati UZDİL- Osmaniye Mv.
8. Osman KAPTAN- Antalya Mv.
9. Atilla KART- Konya Mv.
10. Orhan SÛR- Balıkesir Mv.
11. Ali Cumhuri YAKA- Muğla Mv.
12. Canan ARITMAN- İzmir Mv.
13. HÛseyin EKMEKÇİOĞLU- Antalya Mv.
14. Sedat PEKEL- Balıkesir Mv.
15. Ali Kemal DEVECİLER - Balıkesir Mv.
16. Erdoğan KAPLAN- Tekirdağ Mv.
17. Feridun Fikret BALOĞLU- Antalya Mv.
18. Mehmet KÛÇÛKAŞIK- Bursa Mv.
19. Orhan Ziya DİREN- Tokat Mv.
20. Halil TİRYAKİ- Kırıkkale Mv.
21. Ferit Mevlût ASLANOĞLU- Malatya Mv.

GEREKÇE

Bilindiği gibi temel besin maddelerimizden olan pirinç ve bunun hammaddesi çeltik üretimi Trakya'da Meriç Havzasında –İpsala-Meriç ovalarında yapılmakta olup, Türkiye genelinde %44 çeltik bu bölgede yetiştirmekte olup tür itibariyle birçok dünya ülkesi ile yarışacak düzeydedir. Ülkemizde ve bölgemizde çeltik üreticilerinin büyük çoğunluğu ileri yetiştirme teknikleri kullanmaktadır. Türkiye'de pirinç tüketimi kişi başına 8 kg. olup, Ülke genelinde yıllık 520 bin ton pirinç ihtiyacımız bulunmaktadır. Üretim ise 2002 yılı verilerine göre 204 bindir. Trakya'da ise 2001 verilerine göre 169 329 ton çeltik üretimi yapılmıştır. Bölge ekonomisine katkısı 7 253 683 TL/kg.dır. Bu temel besin maddemiz ile ilgili üretimin artırılması için politikalar üretilmesi gerekmektedir.

Üretimin artırılması için;

- Trakya'da yapımı süren Hamzadere ve Çakmak barajlarının devreye girmesi ile 25 bin hektarlık bir alanın devreye girecek ve çeltik üretiminde önemli bir oran artışı sağlanacaktır.

Çeltik üreticilerinin bölgede sorunları bulunmaktadır. Bu sorunların aşılması gerekmektedir. Şöyleki ;

- Destekleme alımları,
- Tüketicinin ekonomik ve ithal pirinçteki standardizasyon ve pazarlama stratejileri dolayısıyla rekabette zorlanmaktadır.
- Üretici birlikleri kanununu çıkmaması nedeniyle çeltik üreticileri özellikle Amerikan çeltik üreticisi birliklerinin politikaları karşısında bir şey yapamamaktadırlar.
- Çeltikte çeşit sorunu, sertifikalı tohumluk üretimi ve kullanımı uzun vade çeltik politikaların olmaması nedeniyle sorunlar yaşanmaktadır.
- Enstitülerce geliştirilen çeşitlerin (Osmancık v.b.) üreticilere daha fazla dağıtılması gerekmektedir.
- Çeltik ekimleri mevsiminde üreticinin tarla hazırlığı, tohum kullanımı ve su drene etmesi konularında bilgilendirilip desteklenmesi gerekmektedir.

- Çeltik Alanları Ergene Nehri Kirliliğinden olumsuz etkilenmektedir. Çeltik Arazileri Ergene'den sulanamamakta olup DSI sulamalarından yararlanılmaktadır.
- Trakya'da yetişen pirinçte ağır metaller bulunduğu söylemleri ve spekülasyonları bulunmaktadır. Tarımsal Araştırma Enstitüsünün bu konudaki araştırma ve raporlarının kamuoyuna duyurulması gerekmektedir.
- Uzun Süreli depolanacak çeltiklerin sıcaklık ve nem kontrolü yapılabilen depolarda depolanması gerektiğinden çeltik depolarının kontrolü ve yenilenmesi gerekmektedir.
- Pirinç işleme tesislerinde gerekli modernizasyonun yapılabilmesi için bu sanayinin desteklenmesi gerekmektedir.
- Cazip gösterilen ve Özellikle Mısırdan ithal edilen pirincin kalite standartları incelendiğinde ülkemizde üretilen ve işlenen pirinçlere göre düşük kalitede olduğu görülecek olup, normal ithalat yanında kaçak yollardan özellikle Suriye ve Irak üzerinden yapılan sınır ticaretinde birtakım olumsuzlukların ve kaçak yollardan oldukça fazla miktarda pirincin piyasaya girmesi üreticiyi olumsuz etkilemektedir.
- Türkiyede pirinç tüketiminin artması sebebiyle yıllık asgari 300 bin ton ithalat gereksinimi vardır. Ancak 1984 sonrası ekonomi politikaları ile Türkiye pirinçte net ithalatçı bir ülke konumuna gelmiştir. Bu da her yıl yaklaşık 100.000.000.- \$ dövizin yurt dışına gitmesine neden olmaktadır. İthalatta ise " PİRİNÇ" yerine " ÇELTİK veya KARGO " şeklinde yapılmaması ülke ekonomisine önemli ölçüde katma değer kaybına neden olmaktadır. Çünkü;
- % 15 kapasite ile çalışmakta olan 104 çeltik fabrikası bulunmakta olup, bu fabrikalarda ortalama 25 kişinin çalıştığı düşünüldüğünde hizmetler sektöründede bu alanda sıkıntı yaşanmaktadır. Pirinç üretiminin bölge ve ülke genelinde artırılması ile ilgili önlemlerin alınması, desteklerin sağlanması halinde çeltik hammaddesinden sağlanacak yan ürünler de ayrı bir katmadeğer olacaktır. Buna bağlı olarak hizmetler, taşıma ve pazarlama gibi diğer sektörlerde yeni imkanlar sağlanacaktır. Buda ülke insanımızın temel besin maddeleri ihtiyaçlarını karşılamada kendimize yeter ülke konumuna tekrar gelişimiz demektir.